

CAATSA Yasası ve Hukuki Çerçeve

CAATSA'nın Tanımı ve Kapsamı

2017 yılında kabul edilen bu yasa, Rusya, İran ve Kuzey Kore'nin savunma ve istihbarat birimleriyle "önemli mali işlem" gerçekleştiren kişi veya kurumlara yönelik ikincil yaptırımları tanımlar.

Başkanlık Yetkisi ve Uygulama Zorunluluğu

Yasaya göre ABD Başkanı, kanunda listelenen 12 yaptırım maddesinden en az 5'ini seçmek ve uygulamak zorundadır.

Kredi Akışının Sınırlandırılması

Yaptırım kapsamındaki kurumların ABD finans kuruluşlarından 12 ay vadede 10 milyon doları aşan kredi alması yasaklanmaktadır.

Uluslararası Likidite ve Transfer Engelleri

Döviz işlemlerinin ve bankalar arası para transferlerinin yasaklanması, hedef kurumun uluslararası ticaret kapasitesini ve dolar likiditesini doğrudan kısıtlamaktadır.

İkincil Yaptırım Riski

Finans kuruluşlarının yaptırım listesindeki taraflarla işlem yapması, bu kuruluşların ABD finansal sisteminden dışlanma (Correspondent Banking) riskini doğurmaktadır.

CAATSA Kapsamındaki 12 Yaptırım Maddesi

1

İhracat-ithalat Bankası desteğinin kesilmesi

2

Mal ve teknoloji ihracatı ruhsatı verilmemesi

3

ABD mali kuruluşlarından kredi tedarik edilmemesi

4

Uluslararası mali kuruluşlardan (IMF, Dünya Bankası vb.) kredi engeli

5

Mali kurumların ABD Merkez Bankası ile işlem yapma yasağı

6

ABD hükümeti ile ihale veya sözleşme yapılmaması

7

Döviz üzerinden işlem yapılmasının yasaklanması

8

Bankalar arası ödeme veya kredi transferlerinin yasaklanması

9

ABD topraklarında gayrimenkul sahibi olma yasağı

10

ABD kişi ve kurumlarının yaptırımlı tarafa sermaye/borç vermesinin yasaklanması

11

Yaptırım kapsamındaki kişilere ABD'ye giriş yasağı

12

Üst düzey görevlilere yönelik benzer işlevli yaptırımlar

Finansal ve Ekonomik Etkiler (Bankacılık Perspektifi)

Uluslararası Likidite ve Transfer Engelleri

Döviz işlemlerinin ve bankalar arası para transferlerinin yasaklanması, hedef kurumun uluslararası ticaret kapasitesini ve dolar likiditesini doğrudan kısıtlamaktadır.

İkincil Yaptırım Riski

Finans kuruluşlarının yaptırım listesindeki taraflarla işlem yapması, bu kuruluşların ABD finansal sisteminden dışlanma (Correspondent Banking) riskini doğurmaktadır.

Türkiye Bağlamı ve Güncel Gelişmeler

2020: İlk Yaptırım Kararı

ABD, S-400 alımı nedeniyle Aralık 2020'de Savunma Sanayii Başkanlığı'na (SSB) yönelik 5 maddelik CAATSA yaptırımlarını uygulamaya koymuştur.

Temmuz 2026: Diplomatik Normalleşme

ABD Başkanı'nın Temmuz 2026 tarihindeki Ankara ziyareti ile "Dostlarımıza yaptırım uygulamak istemiyoruz" mesajı verilmiş ve yaptırımların kaldırılmasına yönelik çalışma başlatılmıştır.

Ticari ve Stratejik Etki

Yaptırımların kaldırılması potansiyeli, iki ülke arasındaki ticaretin artması ve askeri/ekonomik projelerde yeni bir ortaklık zemini oluşması anlamına gelmektedir.

